

JUNY 2015

08

Arrela't

Arrela't

De què parlem quan parlem de participació?

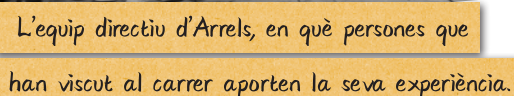

Volem que aquesta revista sigui útil.

Arrela't és la revista d'Arrels, entitat que des de 1987 atén a Barcelona persones sense llar oferint allotjament, alimentació i atenció social i sanitària.

 @ferranb

La participació
com a apode-
rament, com a

formar part de les decisions, no és tampoc fàcil. Primer cal que tothom s'ho cregui, des dels voluntaris fins al personal remunerat. **Aquest canvi de xip que fa que la mirada sigui del tu a tu no és d'un dia per un altre.** També és molt important que les persones ateses vegin que la seva participació es té en compte i dóna fruits. A l'equip directiu d'Arrels hi ha onze persones: dues han viscut al carrer, dues són voluntàries i la resta són els caps de programes i el director. Si mirem la foto, qui pot distingir qui és qui? Avui veiem persones ateses col·laborant arreu de l'entitat: fent tasques de manteniment, a la bugaderia, remenant els arxius de comptabilitat, acompanyant altres persones ateses al metge, fent xerrades a estudiants, lliurant subvencions, etc. **Formen part d'una entitat que cada cop més és seva, i així ha de ser perquè Arrels és per a les persones que han viscut al carrer. No només perquè rebin serveis, sinó també perquè transformin l'entitat segons les seves necessitats. No ho oblidem: ells en són els experts.**

Edita: Arrels Fundació c/Riereta, 24 08001 Barcelona
 Coordinació: Olga García Guixé
 Consell de Redacció: Òscar Cano, Marta Olaria, Maria Pomés,
 Mònica Salas, Sílvia Torralba
 Redacció i edició: Maria Pomés, Meritxell Prados i Sílvia Torralba
 Fotografia: Juan Lemus
 Maquetació: Karmentxu Buldain
 Impressió: Gràfiques Masanas
 Dipòsit legal: B-11756-2012
 Disponible en format pdf a arrellsfundacio.org

Montserrat García I tant! Es totalment legítim, democràtic i coherent que sigui així! 😊

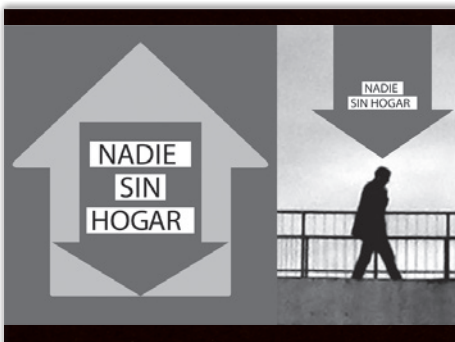

Autor: Maarten Davelaar

Com es fomenta la participació de persones sense llar a altres ciutats europees?

El govern de **Finlàndia** va posar en marxa fa tres anys un programa estatal per reduir el sensellarisme crònic. Per dissenyar les accions van contractar persones que havien viscut al carrer i que han ofert la seva experiència per millorar serveis municipals que s'adrecen a persones sense llar, com centres de dia, unitats d'emergència i habitatges.

Finlàndia és un exemple de com, a diferents països europeus, es promou la participació de persones sense llar. A **Holanda**, alguns centres per a persones sense llar són auditats per persones amb experiència d'haver viscut al carrer i d'haver utilitzat aquests serveis. A **Itàlia**, en canvi, l'associació Amici di Piazza Grande promou un diari de carrer que editen i venen persones sense sostre.

Autor: Caritas

Trobada estatal de persones sense llar

Els propers 22 i 23 d'octubre, persones que han viscut o viuen al carrer a tot Espanya participaran a una **Trobada Estatal de Persones Sense Llar organitzada per Càritas**. L'objectiu és avaluar la feina feta en els darrers cinc anys, en el marc de la campanya Ningú Sense Llar, que a l'Estat espanyol lidera Càritas amb el suport d'altres entitats socials; així com intercanviar idees per donar continuïtat a la iniciativa.

En aquests darrers anys, la campanya Ningú Sense Sostre ha sensibilitzat sobre l'accés als drets per part de les persones sense llar, com l'accés a la salut i l'habitatge digne i adequat.

892 persones dormint als carrer de Barcelona

La nit del 26 de maig, Arrels va sortir al carrer per saber quantes persones dormien al ras a Barcelona. En total es van comptabilitzar 892 persones que dormien resguardades a parcs, caixers, porxos, bancs, etc. **El recompte es va realitzar a tots els districtes de la ciutat, gràcies a la implicació de més de 700 persones voluntàries, entre elles persones ateses que han viscut o que actualment viuen al carrer i que van aportar la seva experiència.**

Els recomptes són una eina per dimensionar la problemàtica de les persones sense llar i la seva evolució i, des d'Arrels, es proposa com una eina habitual tant a nivell de Barcelona com a nivell català. A ciutats com Seattle, Dublin, Bilbao i Madrid, entre d'altres, es realitzen de manera habitual.

Veus del carrer

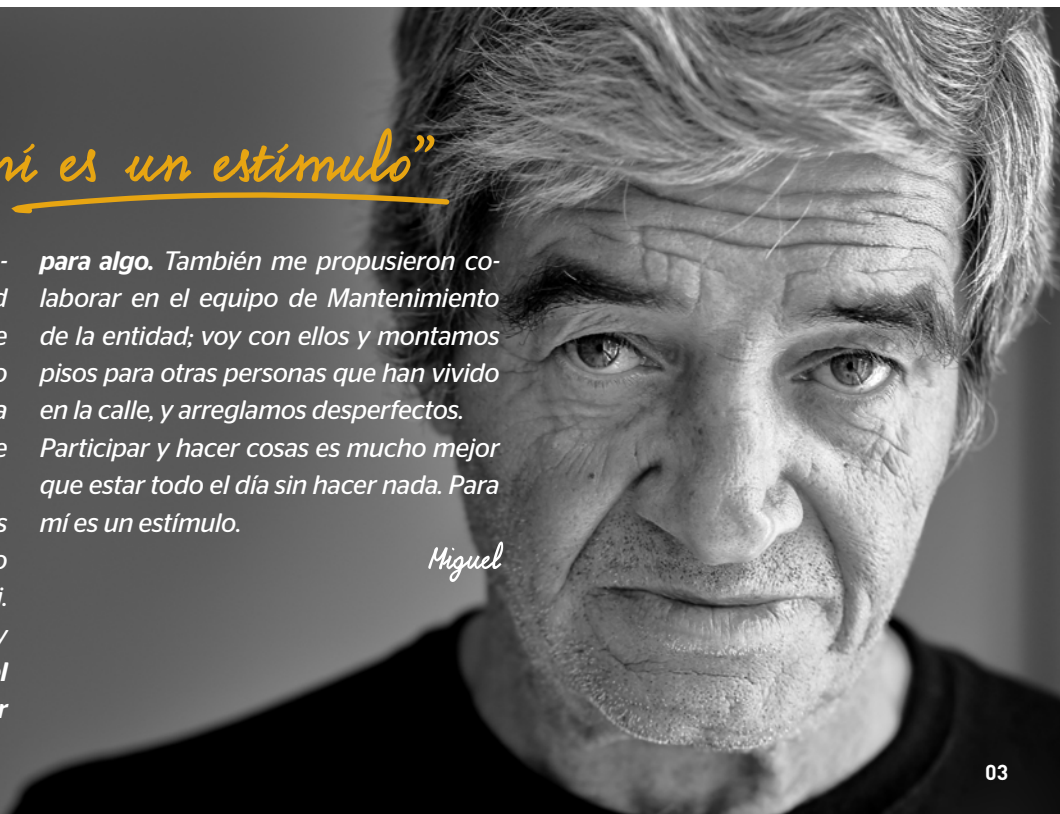
"Participar para mí es un estímulo"

Cuando llegué a Barcelona todo era nuevo para mí. Nunca había salido de Madrid y al principio fue como una aventura que no sabía cómo acabaría. Poco a poco me fui adaptando y pronto empecé a ir a Arrels a cambiarme de ropa y ducharme una vez a la semana.

Desde el principio me propusieron varias actividades para hacer. Estuve haciendo rosas para regalar el día de Sant Jordi. Nunca había hecho nada de artesanía y me ha gustado hacerlo. Lo mejor es ver el producto acabado y saber que va a servir

para algo. También me propusieron colaborar en el equipo de Mantenimiento de la entidad; voy con ellos y montamos pisos para otras personas que han vivido en la calle, y arreglamos desperfectos. Participar y hacer cosas es mucho mejor que estar todo el día sin hacer nada. Para mí es un estímulo.

Miguel

Reportatge

De què parlem quan parlem de participació?

En el nostre dia a dia decidim què farem, planifiquem el nostre temps lliure, anem a trobades de pares i mares o de veïns, col·laborem amb entitats socials o culturals... En una paraula: participem. En el cas de les persones sense llar, encara queda molt a fer. Qui decideix sobre la seva vida? Es té en compte la seva opinió per gestionar els recursos que utilitzen i elaborar polítiques?

Des de principis d'any, a l'equip directiu d'Arrels se sent l'opinió de persones que han viscut al carrer. Aconseguir-ho, però, no va ser fàcil: mesos de debats dels responsables de l'entitat, experiències prèvies de participació en altre tipus d'activitats, canvi de la manera de fer per part de l'equip de treballadors i voluntaris... La pregunta era tan fàcil com complexa: de què parlem quan parlem de participació?

A Feantsa -la federació europea d'entitats que treballen amb persones sense llar- ho tenen clar: **qui té l'experiència d'haver viscut al carrer és l'expert i qui hauria de poder decidir sobre la seva vida i influir sobre els serveis i les polítiques que els afecten directament.**

“La participació és una eina que permet fomentar l'autoestima i l'autonomia de la persona i fer-la conscient que les coses poden canviar”

La participació és una eina que permet fomentar l'autoestima i l'autonomia de la persona i fer-la conscient que les coses poden canviar. Un exemple senzill: durant les últimes setmanes, diverses persones ateses a Arrels han entrat a viure a pisos individuals i elles mateixes han decidit com moblar els pisos i han anat a comprar els mobles.

A nivell més individual, “es tracta de tenir en compte què vol la persona i quines capacitats té, així com facilitar el seu accés a drets i a recursos que ja existeixen a la xarxa normalitzada i que qualsevol ciutadà pot fer servir”, explica Ester Sánchez, responsable de l'equip de Suport a la Persona d'Arrels. A nivell comunitari, es tracta de “promoure la participació de les persones que han viscut al carrer en les entitats que les atenen, que comparteixin la seva expertesa en el tema perquè la manera de fer dels serveis canviï”, afegeix Marta Olaria, que representa Arrels al grup sobre Participació de Feantsa.

Per fer possible aquesta participació, cal que la persona hagi establitzat un mínim la seva situació i tenir en compte que es necessitarà suport, perquè molts cops hi ha recaigudes.

De participar en activitats a la cultura de la participació

Arrels es va fixar com a objectiu promoure la participació ara fa cinc anys. Hi havia experiències puntuals però fins aquell moment no s'havia tingut en compte de manera transversal. El primer pas va ser crear un equip en què treballadors, voluntaris i persones ateses van començar a discutir què era i què no era la participació. Durant tot un any es van fer tallers adreçats als treballadors i voluntaris de l'entitat. **El repte era passar de participar decorant el centre o escrivint un text per a la revista, a participar en les decisions que afecten els serveis que oferim a Arrels.** Des d'aleshores s'han creat estructures per fer sentir la veu de tothom i les persones ateses estan implicades a gairebé tota l'entitat en tasques diverses. Malgrat això encara hi ha reptes, com que la pròpia gent que hi participa estigui convençuda del valor d'aquesta participació i visibilitzar-ne la utilitat i els resultats.

ALGUNES FORMES DE PARTICIPACIÓ A ARRELS

Suport en tasques administratives

Actualitzar dades de la base social, escanejar documents i lliurar documents oficials són algunes tasques administratives en què col·laboren persones ateses a Arrels.

Sensibilització a estudiants

Persones que han viscut al carrer sensibilitzen i expliquen la seva experiència cada any a més de 2.300 nois i noies.

Manteniment del rober

El rober d'Arrels guarda la roba, mantes, sabates i productes d'higiene que ens arriba. Un equip de voluntaris i persones ateses en tenen cura.

Cridar #ningudormintalcarrer

De manera continuada sortim al carrer per recordar que no és normal haver de dormir al ras. Aquestes rutes no es podrien fer sense la participació de persones que han patit l'experiència.

Manteniment d'Arrels

L'equip de manteniment i logística d'Arrels compta amb un equip de persones ateses que participa fent petites reparacions i habilitant les instal·lacions i els pisos gestionats per l'entitat.

Espais per opinar i decidir

Proposar millores per a serveis com les dutxes i organitzar les activitats de temps lliure són algunes coses que organitzem en equip amb persones ateses, voluntaris i treballadors.

Arrels ha rebut el **premi Barcelona Associacions** per incorporar en els òrgans de govern de l'entitat persones que han viscut al carrer i promoure la seva participació.

71 persones viuen a pisos gestionats per Arrels o del Patronat de l'Habitatge. Trenta d'aquestes persones viuen a pisos individuals.

251 persones s'han incorporat a Arrels com a socis i donants aquest 2015. Entre les modalitats destaca col·laborar amb 10€ mensuals durant tot un any.

Una de cada cinc persones sense llar ha estat agredida físicament i una de cada tres ha rebut insults o un tracte vexatori, segons l'observatori HATento.

1,7 milions de llars espanyoles tenen tots els seus membres a l'atur, segons Càritas.

Ajudar els veïns que no poden pagar la factura de la llum. És la crida que la fundació La Vinya ha fet als barris de Bellvitge i Gornal de L'Hospitalet de Llobregat.

Ara fa **14 anys** que el taller d'Arrels va començar a funcionar. Més de 300 persones sense llar han participat des de llavors en les activitats d'artesanía i tallers de fusteria. Felicitats!

El 40% de les famílies catalanes no es poden permetre anar de vacances, segons l'Enquesta de Condicions de Vida de l'Institut Nacional d'Estadística. El 12% tenen problemes per arribar a final de mes.

Ajuda'ns a aconseguir-ho!

**Què
volem
aconseguir?**

Des del 2 de juny Arrels obre als matins el servei de dutxes que fins ara només obria a la tarda. Les persones que utilitzen aquest servei poden fer ús del rober, que es nodreix de donacions particulars. **La roba interior, però, ha de ser nova** i necessitem comprar-ne.

**Quants
diners
necessitem?**

4.200 euros

**En què
invertirem
els diners?**

L'objectiu és oferir 20 dutxes cada matí. Els diners s'invertiran en **comprar roba interior nova** per poder-la oferir a les persones ateses fins a finals d'any.

Col·labora

amb un donatiu!

La Caixa
ES43 2100 0975 2802 0006 5046

Triodos Bank
ES18 1491 0001 2120 1336 6022

Trucant al **93 441 29 90**
(de dill. a div. de 9:30h a 14h i de 16h a 19:30h)

Amb un donatiu online a través de la web
www.arrelsfundacio.org/colabora/donatiu

L'experiència de viure al carrer, també a l'equip directiu

A Arrels intentem promoure la participació de les persones que atenem en diferents nivells, entre ells l'equip directiu. **Dues persones que han viscut al carrer formen part d'aquest òrgan i aporten la seva experiència.**

Mou-te!

Som voluntaris!

La participació dels voluntaris com a membres actius en la presa de decisions i gestió de l'entitat existeix des de fa temps. Formen part de l'equip directiu, col·laboren en les entrevistes a nous voluntaris, ajuden a organitzar activitats i decideixen sobre l'accés de nous residents a la Llar d'Arrels, entre d'altres.

En els darrers anys, aquesta participació s'ha adaptat per també donar cabuda a la participació de les persones ateses. En aquest temps, **s'ha incidit en la informació i la formació en temes de participació a l'equip de voluntariat i en l'actualitat el concepte està integrat i, qualsevol persona que entri de voluntària a Arrels, troba la participació de manera natural**

en les activitats.

Si esteu interessats contacteu amb Paola Contreras, coordinadora de voluntariat, a:

voluntariat@arrelsfundacio.org

Les persones que s'incorporen de voluntàries a Arrels troben la participació de manera natural a les activitats.

Et recomanem...

#LessHomelessBCN

El col·lectiu AUssieYou-TOO ha impulsat el repte #LessHomelessBCN a favor d'Arrels. **L'objectiu és recaptar 22.500€ per habilitar 10 pisos nous per a persones sense llar**, mitjançant una cadena de reptes que, a través de la xarxa social Twitter, convida empreses i particulars a comprar

tipografies de la pàgina web **HomelessFonts**, fetes a partir de la lletra cal·ligràfica de persones que han viscut al carrer.

Per aconseguir el repte cal la implicació de 78 empreses o 1.180 particulars. De moment, ja s'han sumat empreses com Panasonic, Uber, MissHamptons, Eserp, Only-Apartments, FEELD Organic, iSalud.com, Amazon Spain i Happy Ideas. Podeu col·laborar descarregant-vos una tipografia HomelessFonts!

Més informació:

www.lesshomelessbcn.com

La cadena de reptes #LessHomelessBCN

vol aconseguir fons per habilitar 10 habitatges.

“La participació no ha canviat la meua vida però m’ha tornat la vida!”

Derek Holliday va viure fa temps al carrer i està vinculat a la Glasgow Homelessness Network, una plataforma d'entitats que atenen persones sense llar. En l'actualitat també forma part de la plataforma europea Feantsa, i hi aporta la seva experiència en temes de participació.

Què significa per a tu la paraula participació?

És una manera de permetre la gent de prendre part en totes les decisions i accions que afecten la seva vida, que els individus reclamin els seus drets i aconseguir els seus potencials en l'àmbit personal, social i polític. La participació de grups exclosos i marginats fa que la presa de decisions i les polítiques públiques siguin més obertes i democràtiques.

I què no és participació?

La participació ha de ser una activitat que influènci positivament en el benestar de les persones, la seva confiança i autoestí-

ma i el seu destí. Si no es basa en aquests principis no serà una participació efectiva i fins i tot pot arribar a marginar les persones a qui es dona suport, perquè la manca d'implicació en la pròpia vida pot causar dependència i una absència d'esperança.

Des de la teua experiència d'haver viscut al carrer, com has viscut aquest concepte de participació?

Quan vius al carrer, sovint la ignorància i l'estigmatització t'impedeixen voler lluitar per ser inclòs i aquesta participació no sembla existir o ser real. La participació no ha canviat la meua vida, però m'ha tornat la vida! Com a individus, hem de

ser capaços d'accedir a les capacitats, relacions, coneixement, saviesa i força que ens permeti superar les dificultats que trobem a les nostres vides.

Els serveis que ajuden les persones sense llar, tenen en compte l'opinió de les persones a qui s'adrecen?

No tant com hauria de ser. Sovint no reconeixem la gent que importa en les pràctiques i els processos de la nostra societat. Això porta a més dependència i no apodera els individus.

En quin tipus de polítiques podrien aportar activament les persones que han viscut al carrer?

Crec que els reptes socials com l'accés a l'habitatge poden ser abordats molt millor si es té en compte la perspectiva de la gent directament afectada; un enfocament basat en les persones i que inclogui la visió de les persones afectades ajuda també que aquestes persones es converteixin en part activa de la seva pròpia vida. D'altra banda, els serveis i les polítiques per a persones sense llar són més efectives i econòmicament més eficients quan inclouen l'opinió de les persones que utilitzen els serveis.

La teua col·laboració a Feantsa t'ha permès ampliar la mirada en qüestions com la participació de les persones sense llar?

La meua implicació a Feantsa em va obrir els ulls al tema altament complex de les persones que viuen al carrer a Europa i a la lluita contra les desigualtats. La millor manera de donar suport a les persones vulnerables no és que els polítics o persones en posició d'autoritat creïn serveis per ajudar-les o facin qualsevol cosa en nom seu, sinó incloure activament les persones sense llar en les polítiques i en el desplegament dels serveis, perquè aquests tinguin la màxima efectivitat.

A nivell europeu, hi hauria d'haver un reconeixement per a les persones que viuen al carrer i estan afectades per la pobresa, perquè encara poden contribuir a la societat, al seu poble i les seves comunitats.

Derek Holliday, en una trobada sobre participació celebrada a Barcelona el passat mes de març.